

Szentkép (ún. Spitzenbild) - Árpád-házi Szent Erzsébet

Adattár

Leltári szám:	88.153.1 
Készítés ideje:	18. SZÁZAD 2. FELE
Készítés helye:	Ausztria (feltehetően); Dél-Németország (feltehetően)
Anyag:	vágott pergamen (ún. Spitzenbild)
Technika:	akvarell
Méret:	magasság: 31,1 cm szélesség: 20,2 cm

A Spitzenbild műfaján belül a különleges és reprezentatív, nagy méretűnek számító szentképek csoportjába tartozik ez a darab. A virágos-indás csipkedíszű képmező középtengelye fölött elhelyezkedő ovális medalliont fent színes festéssel is hangsúlyozott baldachin koronázza. A medallionban Szent Erzsébet félalakja, feje körül dicsfényel, feje búbján apró, zárt koronával, nyakában gyöngysor és csomóra kötött kendő. Hermelines díszű palástja részben elfedi kék ruháját, amelyen gazdag díszű aranyos övet visel. Jobb kezével pénzermét mutat fel, baljával könyvet tart, annak tetején liliomos arbronskorona. Mögötte szegényei: egyszerű öltözékű férfi-és nőalak. A medalliont lent festett kontúrozással is kiemelt, tűszúrásos díszítésű szélesebb indák keretelik, amelyek kétoldalt egy-egy színessel festett, cserépből nőző virág tövet tartanak. A szentkép az ún. Procopius-szentképalbum&. - Procopius Vilmosné, szül. numvári Werther Olga (1844–1927) többségében 18. századi délnémet és osztrák szentképekből álló gyűjteményének - része. A Spitzenbild fontos „tartozéka”, a csip kés felületet hangsúlyozó, a pergamenlap alá helyezett brokátpapír nem maradt fenn. Hasonló, kb. 300 x 200 mm méretű reprezentatív Spitzenbildek csoportját közli: Gregor Martin Lechner: Spitzenbilder als Gratulationsbillets. Virtuoso geschnittene Angebinde aus der Barockzeit. Benediktinerstift Göttweig, 1989. Ehhez hasonló, nagyméretű „vágott szentképek” készítésével az egri irgalmasrendi szerzetesek is foglalkoztak: számadáskönyvük szerint 1728-ban ilyen ajátatosságra szánt szentképek készítéséhez vásároltak pergamenlapokat (idézi: Lengyel László: „Lelki szem-gyógyító. „ Adalékok az egri barokk szentképkultusz történetéhez. In: Atria, 28. /1987/, p. 523.)

Irodalom

- Szerk.: Mikó Árpád, Sinkó Katalin: *Történelem - kép. Múlt és művészet kapcsolata Magyarországon*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2000. - Nr. V.30. (Prékopa Ágnes)

